

Zakażenia a ciąża

Jak chronić swoje dziecko?

W tej ulotce opisane są niektóre zakażenia mogące powodować problemy zdrowotne u dziecka, które można leczyć.

Są to:

- ludzki wirus niedoboru odporności (HIV);
- zapalenie wątroby typu B; i
- kiła.

Wszystkie te zakażenia objęte są badaniami przesiewowymi, a położna proponuje Pani ich wykonanie.

Ulotka podaje także informacje dotyczące zapobiegania różyczce.

Może Pani zdecydować, czy chce się Pani poddać badaniom. Informacje zawarte w ulotce pomogą Pani w podjęciu decyzji o tym, którym badaniom chce się Pani poddać. Przed podjęciem decyzji może Pani także omówić kwestie związane z badaniami ze swoją położną lub lekarzem oraz zapytać o zasady wykonywania tych badań w danej placówce.

Badania przesiewowe w kierunku wymienionych chorób zakaźnych są zalecane przez National Screening Committee (Krajowy Komitet ds. Badań Przesiewowych) - zespół ekspertów powołany do monitorowania skuteczności badań przesiewowych i korzyści, jakie płyną z ich wykonania.

Dlaczego zaleca się wykonanie tych badań?

Badanie przesiewowe w kierunku zakażenia wirusem HIV, zapalenia wątroby typu B i kiły proponuje się i zaleca w każdej ciąży. Jeżeli jest Pani zakażona jednym z tych patogenów i nie leczy się Pani, istnieje ryzyko, że dziecko zarazi się od Pani w czasie ciąży, podczas porodu lub po porodzie.

Każda z tych chorób jest poważna i w przypadku, gdy nie jest leczona może spowodować poważne uszkodzenie płodu. Większość osób cierpiących na wymienione choroby nie czuje się chora i może nie wiedzieć, że jest zarażona. Jeżeli ma Pani jedną z tych chorób, leczenie może znacząco obniżyć ryzyko zarażenia dziecka.

Jak wykonywane są te badania?

Badania przesiewowe w kierunku zakażenia wirusem HIV, wirusowego zapalenia wątroby typu B, kiły i braku odporności na zakażenie różyczką (sytuacja, w której kobieta nie jest chroniona przed zakażeniem różyczką) mogą być wykonane z tej samej próbki krwi.

Może Pani zdecydować, którym z wymienionych badań chce się Pani poddać. Do badania wystarczy niewielka ilość krwi.

Badania te wykonuje się zazwyczaj we wczesnym okresie ciąży.

Dlaczego powinna Pani poddać się badaniom?

Wyrażenie zgody na przeprowadzenie badań przesiewowych w kierunku zakażenia wirusem HIV, wirusowego zapalenia wątroby typu B i kiły pozwala na ustalenie, czy jest Pani zarażona. W takiej sytuacji można zrobić wszystko co możliwe, by chronić nienarodzone dziecko.

Gdzie zostanie wykonane badanie krwi?

Informacji o miejscach, gdzie można wykonać badanie może udzielić położna.

Czy badanie przesiewowe niesie jakieś ryzyko?

To badanie jest zwykłym badaniem krwi. Ryzyko jest takie samo jak przy każdym innym pobraniu krwi do badań.

Co stanie się, gdy nie wyrazi Pani zgody na badanie przesiewowe w kierunku zakażenia wirusem HIV, wirusowego zapalenia wątroby typu B lub kiły?

Jeżeli nie zdecyduje się Pani na wykonanie badań w kierunku HIV, wirusowego zapalenia wątroby typu B i kiły położna może zapytać o przyczyny takiej decyzji, co pozwoli jej upewnić się, że zrozumiała Pani przyczyny, dla których zaleca się wykonanie tych badań. W późniejszym okresie ciąży położna może spytać Panią, czy chciałaby Pani omówić kwestie badań przesiewowych oraz ponownie zaproponować poddanie się badaniom.

Może Pani poprosić o wykonanie badań w kierunku HIV, wirusowego zapalenia wątroby typu B i kiły w każdym momencie trwania ciąży.

W jaki sposób będę mogła otrzymać wyniki badań przesiewowych?

Położna wyjaśni Pani jak i kiedy otrzyma Pani wyniki badań, na których wykonanie wyraziła Pani zgodę.

Czy wyniki moich badań są poufne?

Państwowa służba zdrowia NHS przestrzega poufności wyników wszystkich badań. Zasady szpitali co do tego, ile osób ma dostęp do wyników badań, są różne. Położna będzie mogła wyjaśnić, jakie zasady panują w danej placówce.

Ludzki wirus niedoboru odporności (HIV)

Co to jest HIV?

HIV jest wirusem atakującym układ odpornościowy. Zakażenie tym wirusem może prowadzić do rozwoju zespołu nabytego niedoboru odporności (AIDS). Osoba zakażona HIV może wyglądać i czuć się dobrze przez wiele lat od zakażenia. Do momentu wykonania badania krwi, taka osoba może nie wiedzieć, że jest zarażona. Mimo to, wirus może zostać przekazany dziecku w czasie ciąży, porodu lub karmienia piersią.

Jak można zarazić się HIV?

HIV można zarazić się następująco:

- zakażona matka może zarazić dziecko podczas ciąży, porodu lub karmienia piersią;
- podczas **każdej** aktywności seksualnej bez zabezpieczenia (bez prezerwatywy) z osobą zakażoną;
- w wyniku transfuzji krwi lub produktów krwiopochodnych zawierających wirus (krew podawana w Wielkiej Brytanii jest badana w tym kierunku, ale są kraje, gdzie nie wykonuje się takich badań);
- na skutek używania przez różne osoby tych samych igieł i sprzętu do wykonywania wstrzyknięć; oraz
- podczas kontaktu z brudnymi igłami stosowanymi podczas kolczykowania (body piercing) i tatuowania.

Jakie są zalety przesiewowego badania w kierunku HIV w ciąży?

Jeżeli kobieta jest zakażona wirusem HIV i o tym nie wie, istnieje wysokie ryzyko (25% czyli 1 na 4) zakażenia dziecka.

Jeżeli badanie wykaże zakażenie HIV, można dużo zrobić, by obniżyć ryzyko przeniesienia infekcji na dziecko. Kobieta objęta zostaje specjalistycznym leczeniem i opieką. Jeżeli zarażona kobieta zgodzi się na proponowane leczenie, ryzyko przeniesienia zakażenia na dziecko obniża się do 1% lub mniej (1 na 100 lub mniejsze). Ponadto leczenie pozwala kobiecie na zachowanie lepszej kondycji zdrowotnej.

Jakie są wady przesiewowego badania w kierunku HIV w ciąży?

Nie ma dobrego momentu na to, by dowiedzieć się, że jest się zakażonym wirusem HIV. Mimo to, jeżeli dowie się Pani o tym w ciąży, możliwe będzie podanie leczenia, które pomoże uchronić dziecko przed zakażeniem.

Czy powinna Pani poddać się badaniom przesiewowym w kierunku HIV?

Tylko Pani może zdecydować, czy chce się poddać badaniu czy nie. Wszystkie szpitale w Walii proponują wszystkim kobietom badania przesiewowe w kierunku zakażenia HIV, ponieważ pozwala to na zmniejszenie ryzyka przekazania wirusa dziecku.

Jakie informacje można uzyskać z wyniku badania przesiewowego?

Badanie przesiewowe w kierunku HIV polega na poszukiwaniu przeciwciał we krwi.

Wynik badania rozstrzygnie, czy jest Pani zarażona HIV. Jeżeli wynik będzie wskazywał na to, że nie jest Pani zarażona, należy pamiętać, że podczas ciąży także może dojść do zarażenia HIV. W przypadku zmiany partnera seksualnego podczas ciąży należy stosować prezerwatywę.

Jeżeli do zakażenia HIV doszło na kilka tygodni przed pobraniem próbki krwi do badania, organizm mógł jeszcze nie wytworzyć przeciwciał, a badanie nie pozwoli na zdiagnozowanie zakażenia.

W sytuacji, gdy dochodzi do zmiany partnera seksualnego podczas ciąży, lub gdy istnieje obawa, że doszło do zarażenia HIV, wirusowym zapaleniem wątroby typu B, kiłą lub innymi chorobami zakaźnymi, może Pani poprosić położną o wykonanie kolejnego badania w każdym momencie trwania ciąży. Poza tym możliwe jest przeprowadzenie anonimowego badania w najbliższej przychodni zdrowia reprodukcyjnego. Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie www.publichealthwales.org

Na czym polega badanie diagnostyczne w kierunku HIV?

Badanie przesiewowe w kierunku HIV jest bardzo dokładne. Jeżeli badanie przesiewowe wykaże wynik dodatni, przeprowadzone zostaną dalsze badania krwi, które pozwolą lekarzowi na zaplanowanie dalszego leczenia.

Czy fakt poddania się przesiewowemu badaniu w kierunku HIV może wpływać na polisy ubezpieczeniowe?

Firmy ubezpieczeniowe nie powinny pytać, czy osoba aplikująca o polisę ubezpieczeniową wykonywała badanie w kierunku zakażenia HIV. Mogą jedynie pytać, czy dana osoba miała kiedykolwiek dodatni wynik badania. Jeżeli ma już Pani polisę na życie, wykonanie badania w kierunku HIV, nawet jeśli wynik badania okaże się dodatni, nie zmieni warunków tej polisy, o ile podczas zawierania polisy nie zatajono żadnych istotnych szczegółów.

Informacje te pochodzą z wytycznych Brytyjskiego Towarzystwa Medycznego (British Medical Association) i Stowarzyszenia Ubezpieczycieli Brytyjskich (Association of British Insurers).

Lipiec 2008

Strona internetowa: http://www.bma.org.uk/images/MedicalInfoInsurance_tcm41-173470.pdf

Co się stanie, jeśli wynik badania okaże się dodatni?

Jeżeli wynik badania okaże się dodatni będzie Pani mogła zaplanować dalsze postępowanie ze swoją położną lub lekarzem. Zostanie Pani objęta specjalistycznym leczeniem i opieką medyczną ukierunkowaną na terapię zakażenia. Pozwoli to na obniżenie ryzyka zakażenia dziecka.

Leczenie obejmuje terapię lekami. Ponadto, zaleca się wybór cięcia cesarskiego jako drogi porodu oraz odstąpienie od karmienia piersią. Zaproponowane leczenie nie wyleczy zakażenia HIV, ale pozwoli poprawić stan zdrowia.

Dalsze informacje

Więcej informacji na temat HIV można uzyskać:

- od położnej, lekarza (wybranego przez Panią położniczkę) lub lekarza rodzinnego; oraz
- w najbliższej przychodni zdrowia reprodukcyjnego NHS - wystarczy zadzwonić do miejscowego szpitala i zapytać o poradnię zdrowia reprodukcyjnego lub poradnię chorób układu moczowo-płciowego (GUM clinic).

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Co to jest wirusowe zapalenie wątroby typu B?

Wirus zapalenia wątroby typu B zakaża wątrobę. Wiele osób cierpiących na tę chorobę nie wie o zakażeniu. Większość dorosłych zakażonych wirusem całkowicie wraca do zdrowia, ale niewielki odsetek pozostaje nosicielami wirusa. Osoby, które są nosicielami wirusa zapalenia wątroby typu B mogą zapaść na poważną chorobę wątroby.

Jeżeli ciężarna cierpi na wirusowe zapalenie wątroby typu B dziecko może zostać narażone na zakażenie podczas porodu. Dziecko, które zostanie zarażone może pozostawać zarażone do końca życia i istnieje ryzyko, że zapadnie ono na chorobę wątroby.

Jak można zarazić się wirusowym zapaleniem wątroby typu B?

Wirusowym zapaleniem wątroby typu B można zarazić się następująco:

- zakażona matka może zarazić dziecko podczas porodu
- podczas aktywności seksualnej bez zabezpieczenia (bez prezerwatywy) z osobą zarażoną;
- podczas kontaktu z płynami ustrojowymi osoby zarażonej;
- podczas kontaktu z brudnymi igłami stosowanymi podczas kolczykowania (body piercing) i tatuowania;
- na skutek używania przez różne osoby tych samych igieł i sprzętu do wykonywania wstrzyknięć;
- na skutek przetoczenia krwi i zabiegów medycznych wykonanych za granicą; oraz
- w wyniku długotrwałego życia w bliskim kontakcie z osobą zarażoną.

Jakie są zalety przesiewowego badania w kierunku wirusowego zapalenia wątroby typu B w ciąży?

Badanie w kierunku wirusowego zapalenia wątroby typu B jest ważne, ponieważ daje lekarzom informacje o chorobie jeszcze przed urodzeniem dziecka, a podanie serii szczepień tuż po urodzeniu może zapobiec zarażeniu dziecka. Szczepienia chronią większość dzieci przed rozwojem wirusowego zapalenia wątroby typu B.

Jeżeli cierpi Pani na wirusowe zapalenie wątroby typu B istnieje wysokie ryzyko, że dziecko zarazi się wirusem (do 70%, czyli do 70 przypadków na 100). Jeżeli okaże się, że wynik badania przesiewowego w kierunku wirusowego zapalenia wątroby typu B jest dodatni, dziecko może zostać zaszczepione i ryzyko zarażenia dziecka spadnie poniżej 5% (co oznacza mniej niż 5 przypadków na 100).

Jakie są wady nie wykonania przesiewowego badania w kierunku wirusowego zapalenia wątroby typu B w ciąży?

Nie ma dobrego momentu na to, by dowiedzieć się, że jest się chorym na wirusowe zapalenie wątroby typu B. Mimo to, jeżeli dowie się Pani o tym w ciąży, możliwe będzie zaszczepienie dziecka, co pomoże uchronić je przed zakażeniem wirusem.

Czy powinna Pani poddać się badaniom przesiewowym w kierunku wirusowego zapalenia wątroby typu B?

Tylko Pani może zdecydować, czy poddać się badaniu czy nie. Wszystkie szpitale w Walii proponują wszystkim kobietom badania przesiewowe w kierunku zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu B, ponieważ pozwala to na zaszczepienie dziecka i zapobiega przekazaniu wirusa dziecku.

Jakie informacje można uzyskać z wyniku badania przesiewowego?

Badanie przesiewowe w kierunku wirusowego zapalenia wątroby typu B polega na poszukiwaniu wirusa zapalenia wątroby typu B we krwi pacjenta.

Wynik badania rozstrzygnie, czy jest Pani zarażona wirusem zapalenia wątroby typu B. Jeżeli wynik będzie wskazywał na to, że nie jest Pani zarażona, należy pamiętać, że także podczas ciąży może dojść do zarażenia wirusem zapalenia wątroby typu B. W przypadku zmiany partnera seksualnego podczas ciąży należy stosować prezerwatywę.

Jeżeli do zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu B doszło na kilka miesięcy przed pobraniem próbki krwi do badania, badanie nie pozwoli na stwierdzenie zakażenia.

W sytuacji, gdy dochodzi do zmiany partnera seksualnego podczas ciąży, lub gdy istnieje obawa, że doszło do zarażenia HIV, wirusowym zapaleniem wątroby typu B, kiłą lub innymi chorobami zakaźnymi, może Pani poprosić położną o wykonanie kolejnego badania w każdym momencie trwania ciąży. Poza tym możliwe jest przeprowadzenie anonimowego badania w najbliższej przychodni zdrowia reprodukcyjnego. Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie www.publichealthwales.org

Na czym polega badanie diagnostyczne w kierunku wirusowego zapalenia wątroby typu B?

Badanie przesiewowe w kierunku wirusowego zapalenia wątroby typu B jest bardzo dokładne. Jeżeli badanie przesiewowe wykaże wynik dodatni, przeprowadzone zostaną dalsze badania krwi, które pozwolą lekarzowi na zaplanowanie szczepień u dziecka.

Co się stanie, jeśli wynik badania okaże się dodatni?

Jeżeli stwierdzone zostanie zakażenie wirusem zapalenia wątroby typu B, położna lub lekarz omówią z Panią kwestie wpływu choroby na zdrowie. Może się Pani niepokoić, czy inne osoby z rodziny nie są zakażone. Członkowie rodziny mogą przebadać się, a gdy to konieczne - zaszczepić się.

Kiła

Co to jest kiła?

Kiła jest poważnym zakażeniem bakteryjnym. Większość osób cierpiących na kiłę czuje się źle tylko przez krótki okres na początku infekcji i może nie być świadoma choroby. Jednakże, jeżeli kiła nie jest leczona, może powodować poważne problemy w dalszym życiu, takie jak uszkodzenie mózgu i problemy z sercem.

Jak można zarazić się kiłą?

Kiłą można zarazić się następująco:

- matka chora na kiłę może zarazić swoje nienarodzone dziecko podczas ciąży; lub
- podczas aktywności seksualnej bez zabezpieczenia (bez prezerwatywy) z osobą zarażoną;

Jakie są zalety przesiewowego badania w kierunku kiły w ciąży?

Antybiotykoterapia we wczesnej ciąży może pomóc choremu i zazwyczaj zapobiega zarażeniu dziecka kiłą. W rzadkich przypadkach, dziecko może wymagać podania antybiotyków po urodzeniu. Kiła w czasie ciąży może prowadzić do poronienia lub uszkodzenia płodu.

Jakie są wady przesiewowego badania w kierunku kiły w ciąży?

Nie ma dobrego momentu na to, by dowiedzieć się, że jest się chorym na kiłę. Mimo to, jeżeli dowie się Pani o tym w ciąży, możliwe będzie podanie leczenia, które pomoże uchronić dziecko przed poważnymi powikłaniami.

Czy powinna Pani poddać się badaniom przesiewowym w kierunku kiły?

Tylko Pani może zdecydować, czy poddać się badaniu czy nie. Wszystkie szpitale w Walii proponują wszystkim pacjentkom wykonanie badania przesiewowego w kierunku kiły, ponieważ leczenie antybiotykami może zapobiec rozwojowi poważnych powikłań u dziecka.

Jakie informacje można uzyskać z wyniku badania przesiewowego?

Badanie przesiewowe w kierunku kiły opiera się na stwierdzeniu obecności przeciwciał we krwi.

Wynik badania rozstrzygnie, czy jest Pani zarażona kiłą. Jeżeli wynik będzie wskazywał na to, że nie jest Pani zarażona, należy pamiętać, że podczas ciąży także może dojść do zarażenia kiłą. W przypadku zmiany partnera seksualnego podczas ciąży należy stosować prezerwatywę.

Jeżeli do zakażenia kiłą doszło na kilka tygodni przed pobraniem próbki krwi do badania, organizm mógł jeszcze nie wytworzyć przeciwciał, a badanie nie pozwoli na stwierdzenie infekcji.

W sytuacji, gdy dochodzi do zmiany partnera seksualnego podczas ciąży, lub gdy istnieje obawa, że doszło do zarażenia HIV, wirusowym zapaleniem wątroby typu B, kiłą lub innymi chorobami zakaźnymi, może Pani poprosić położną o wykonanie kolejnego badania w każdym momencie trwania ciąży. Poza tym możliwe jest przeprowadzenie anonimowego badania w najbliższej przychodni zdrowia reprodukcyjnego. Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie www.publichealthwales.org

Na czym polega badanie diagnostyczne w kierunku kiły?

Interpretacja wyników badania przesiewowego w kierunku kiły nie zawsze jest łatwa. Czasem, gdy pacjentka miała kiłę w przeszłości i wyleczyła ją, albo ma inny, mniej poważny problem zdrowotny, wyniki badania przesiewowego okazują się dodatnie. Jeżeli wynik badania przesiewowego okaże się dodatni, zostanie Pani skierowana na wizytę u specjalisty leczącego choroby tego typu. Lekarz zada Pani pytania, w tym pytania dotyczące wcześniejszych zakażeń, co pozwoli mu na ostateczne postawienie diagnozy i podjęcie decyzji dotyczącej najlepszej formy leczenia.

Co się stanie, jeśli wynik badania okaże się dodatni?

Jeżeli personel zdiagnozuje kiłę, położna lub lekarz omówią z Panią kwestie wpływu choroby na zdrowie. Prawdopodobnie otrzyma Pani antybiotyki i będzie Pani wymagała wykonania dalszych badań krwi.

Dalsze informacje

Więcej informacji na temat kiły można uzyskać:

- od położnej, lekarza (wybranego przez Panią położnika) lub lekarza rodzinnego; oraz
- w najbliższej przychodni zdrowia reprodukcyjnego NHS - wystarczy zadzwonić do miejscowego szpitala i zapytać o poradnię zdrowia reprodukcyjnego lub poradnię chorób układu moczowo-płciowego (GUM clinic).

Różyczka

Badanie przesiewowe sprawdzające, czy jest Pani odporna na zakażenie różyczką nie chroni dziecka w obecnej ciąży.

W przypadku, gdy nie jest Pani odporna na zakażenie (czyli jest pani wrażliwa na zakażenie różyczką) będzie Pani mogła wykonać szczepienia przeciwko różyczce po zakończeniu tej ciąży. Dzięki szczepieniu, kolejne ciąży nie będą zagrożone ewentualnym zakażeniem różyczką.

Co to jest różyczka?

Różyczka jest częstą chorobą wieku dziecięcego. Spowodowana jest zakażeniem wirusowym, które łatwo szerzy się między ludźmi. Zazwyczaj jest to choroba łagodna. Chory na różyczkę ma zwykle wysypkę i przez około tydzień źle się czuje.

Należy jednak pamiętać, że zarażenie różyczką w pierwszych 12 tygodniach ciąży może spowodować poważne uszkodzenie mózgu, serca, oczu i narządu słuchu dziecka. Taka sytuacja nosi nazwę zespół różyczki wrodzonej.

Jak można zarazić się różyczką?

Różyczką można zarazić się następująco:

- w wyniku bezpośredniego kontaktu z płynem z nosa lub gardła osoby zakażonej; oraz
- na skutek wdychania kropelek rozpylonych przez osobę zarażoną w powietrzu podczas kichania, kaszlu lub mówienia.

Jakie są zalety przesiewowego badania w kierunku wrażliwości na zarażenie różyczką w ciąży?

W przypadku, gdy nie jest Pani odporna na zakażenie (czyli jest pani wrażliwa na zakażenie różyczką) personel zaproponuje Pani podanie szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce (MMR) po zakończeniu tej ciąży. Należy pamiętać, że badanie przesiewowe służy tylko sprawdzeniu odporności na zakażenie różyczką. Badanie nie polega na diagnozowaniu zakażenia różyczką i nie daje informacji na temat wpływu potencjalnego zakażenia na dziecko. Nie należy wykonywać szczepień przeciwko różyczce w ciąży.

Czy powinna Pani poddać się badaniom przesiewowym w kierunku wrażliwości na zarażenie różyczką?

Tylko Pani może zdecydować, czy poddać się badaniu czy nie. Wszystkie szpitale w Walii proponują wszystkim ciężarnym wykonanie badania przesiewowego w kierunku wrażliwości na zakażenie różyczką.

Nawet jeśli była Pani w przeszłości szczepiona na różyczkę, wykonanie badania krwi w czasie ciąży jest wciąż bardzo ważne. Około 5% (czyli pięć osób na 100) osób szczepionych może zarazić się różyczką.

Na czym polega badanie diagnostyczne w kierunku wrażliwości na zarażenie różyczką?

Badanie przesiewowe sprawdzające, czy jest Pani odporna na zakażenie różyczką jest bardzo dokładne i zazwyczaj nie ma potrzeby wykonywać dalszych badań.

Co się stanie, jeśli badanie wykaże brak odporności na zakażenie różyczką?

Jeżeli badanie wskaże, że jest Pani wrażliwa na zakażenie różyczką personel zaproponuje szczepienie dwiema dawkami szczepionki MMR, które będzie chroniło Panią i dzieci w kolejnych ciążach. Pierwsza dawka szczepienia powinna być podana po zakończeniu obecnej ciąży, a druga dawka - cztery tygodnie później.

Ważne informacje

Jeżeli podczas ciąży zaobserwuje Pani u siebie objawy wysypki lub dojdzie do kontaktu z osobą, która miała wysypkę, prosimy poinformować o tym swoją położną lub lekarza. Może zaistnieć potrzeba wykonania kolejnych badań krwi, które określą, czy zaraziła się Pani różyczką lub inną chorobą wirusową powodującą wysypkę.

© Copyright 2010 Public Health Wales NHS Trust. Wszelkie prawa zastrzeżone. Zabrania się powielania w całości lub w części bez zgody właściciela praw autorskich.

www.antenatalscreening.org

Kwiecień 2010

IP Wydanie 9